

KRAKUS.

PIĄTEK 22. LISTOPADA 1822. Nro. 234.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1496 *Statut Nieszawski Kazimierza Jagiellończyka z roku* 1454. *potwierdzony.*

NOWOSCI KRAKOWSKIE.

Wczorajszy dzień koło południa, był tak pogodny i ciepły, jak niemal w połowie Lipca. —

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

GRECYA. *Z Tryestu* 2 *Listopada.* ,,Podług listów z Korfu z d. 26 Października, xiąże Mauro Cordato pobił na głowę baszę Arty w pierwszych dniach tegoż miesiąca. Podług wiadomości z Ankony, stanęli tam rzeczywiście deputowani greccy, między któremi znajduję się niejaki hrabia *Metaxa.* Mają oni zamiar błagać opieki mocarstw chrześcijańskich. — Kwarantannę czterdziostodniową, skrócono im na dni 18; co niektórzy biorą za pomyślną wieszczbę sprzyjania rządu papiezkiego ich sprawie. —

Cała Attyka, Liwadya, Etoliia, Akarnanija i cały Peloponez znajdują się dziś w mocy Greków. Odysseusz broni Termopilow, gdzie po drugi raz pobił baszę Churszyda, który te ważną przeprawę w 8000 ludzi jeszcze raz usiłował opanować. Nicetas, broni Jstmu koryncklego; xiąże Mauro Cordato stoi w Akarnanii, Jpsylanty w Atenach. Statek grecki, który zakładników tureckich z *Napoli di Romanija* do Hydryi przewoził, został na samym wpławie do tego portu, przez fregatę i brygga francuzkiego napadniony, których dowódzca namówiony był od Kapudana baszy, aby Turków oswobodził przemocą. Grecy odbywali swoją drogę spokojnie. Lecz na powyższém miejscu, trzy wystrzały francuzkie dosięgły statku i uszkodziły. Osada grecka gorzała gniewem i zapałem dania ognia nawzajem; lecz rozsądek dowodzców potrafił pohamować ten zapęd. Zakładnicy zostali na ląd wysadzeni i najłagodniejszego doznają z sobą obejścia.

Hiszpanja. Wczoraj ogłoszone zatrważające wiadomości o królu hiszpańskim i.t.p. z gazety hamburskiej, póżniejsza nadeszła tu dziś z rana, niepotwierdziła. Był to płód spekulacyi lichwiarskiej.— Pisma od granic z dnia 23. Października wystawują wojsko wiary składające się z 20,000 ludzi, pełném męztwa i wybornej postawy. Baron Eroles i Trapista, mają bydź doświadczonemi wodzami.— Minister spraw zagranicznych rejencyi w Urgel, bawi w Tuluzie dla bardzo ważnych przyczyn.— Wojna w Nawarze wzbudza postrach i obrzydzenie. Jeńcy wojenni, ko-

biety, dzieci, giną pod morderczém żelazem.— *Z Madrytu* 26. *Października*) Królestwo oboje, częste odbywają przejażdżki i są w najlepszém zdrowiu.— Madryt używa stałej spokojności.— Jenerał Mina odebrał już resztę potrzebnych posiłków w artylleryi; wojsko jego wynosi 20,000 ludzi, dzieli się na cztery *dywizye.* — Rojaliści są ciągle w posiadaniu twierdzy *Castel-Folit*, o którą od 1 Października, ciągłe zachodzą utarczki. — Klub polityczny *Landabura*, liczy 800 członków.

Z Madrytu 31 *Października po południu.*) Wyszło tu dziś następujące urzędowe obwieszczenie: " Dnia 28 b. m. xiądz Merino, został w okolicach „ *Lerma* pobity. Stracił on 200 ludzi w zabitych i „ tyleż w ranionych. D, 31 banda jego została pod „ *Roa* zupełnie zbitą i rozpędzoną. On sam zale- „ dwie z kilku jeźdźcami mógł się ratować ucieczką. „ Tym sposobem cała jego banda została nakoniec „ zniszczoną i Kastylja oczyszczona.— „ Jenerał E- „ spinoza, w dniach 26 i 27 Października pobił Que- „ sadę w okolicach *Santa Cruz de Campezu.* Z 5000 „ ludzi któremi ostatni dowodził, zostało tylko 100 „ zabitych lub ranionych na placu bitwy; reszta wy- „ jąwszy około 80 ludzi którzy z Quesadą uciekli, rozbiegła się i broń cisnęła. W Bajonnie rozeszła się pogłoska że Quesada straciwszy odwagę i zniechęcony tym wypadkiem, niechce przyjąć nowego dowództwa.— Najnowsze doniesienia z Katalonii potwierdzają wiadomość, że jenerał Mina na czele 20.000 dobrze urządzonego wojska, rozpoczął swoje poruszenia na wszystkie strony, i właśnie pod *Castel Follit* tudzież przez inne działania zabrał 2,500 jeńców. — *Z Barcellony* 25 *Października.* Dziś o godzinie 9 z rana, naczelny rządzca prowincyi tutejszej, odebrał przez gońca z głównej kwatery, poniżej umieszczone *depesze*: " Nakoniec po siedmiodniowém oblężeniu „ i zaciętym oporze, twierdza *Castel-Follit* z całą zbro- „ jownią dostała sie w moc wojska mego. Pospieszam „ z przesłaniem WPanu tej wiadomości, nim będę w „ stanie jej szczegóły opisać. Wszystkie moje usiło- „ wania poświęcę na to, abym korzystać mógł z te- „ go wypadku w dalszym postępie. Bogu WPana po-

„ lecam. — Pisano w głównej kwaterze na wzgórzach „ *Castel-Follit*, 24 Października 1822 o godzinie 3 „ z rana. *Franciszek Ezpez y Mina.*

Francya. (8. *Listopada z Paryża.*) Wczoraj odebrał poseł hiszpański depesze z Madrytu przez gońca, który opuścił to miasto 31 Października, gdzie z powodu wzięcia twierdzy *Castel Follit* radosne okrzyki rozlegały. — Goniec przybyły do wydziału spraw zagranicznych donosi, że podhrabia Montmorency wyjeżdża z Werony. — Nowy traktat handlowy zawarty został pomiędzy Francyą i Zjednoczonemi Stanami Ameryki północnej. -- 40,000 manierek polowych zamówiono dla wojska obserwacyjnego. -- Mały xiąże *Bordeaux*, dał ucztę na 200 dzieci dworskich: poczem cienie chińskie bawiły to drobniuchne zgromadzenie. Był to zapewne widok nader przyjemny. — Król używa najlepszego zdrowia.

Rozmaitości. Bank Rotschilda w Frankforcie, bawiącego ciągle w Weronie, odebrał z kassy Elektora Kasselskiego 1,000,000 talarów pożyczki. — D. 22 Października był nadzwyczajny wyziew Wezuwijusza. Lawa płynąca gwałtownie, zatrwożyła okolicznych mieszkańców. Mnóstwo wozów napotkano z rzeczami kosztowniejszemi uciekających. Pomimo dnia pogodnego, cała okolica była zaćmiona popiołem i kamieniami. — Pewien autor w Paryżu wydał teraz dwa Pisma, jedno pod tytułem: ” *Sztuka dostąpienia u-* „ *rzędów.* „ — drugie: ” *Sztuka robienia długów.* „ Słychać że Xiąże A. Jpsylanty, na wstawienie się pewnego wielkiego mocarstwa, ma bydź z twierdzy *Munkacz* na wolność wypuszczony. — Była cesarzowa *Haiti* bawi teraz w Anglii.
